

BRUIJN, ARY JOHANNES de Luitenant-kolonel paardenarts, tijdelijk leraar aan 's Rijks Veeartsenijschool en verdienstelijk botanicus
(4 september 1811 te Delft - 26 maart 1895 te 's-Gravenhage)

Opleiding

Wegens financiële omstandigheden van zijn ouders moest hij reeds op 13-jarige leeftijd de school verlaten, doch door eigen studie en de hulp van zijn broeder, de later algemeen bekende theoloog M.D. de Bruijn, wist hij zich te bekwamen voor het toelatings-examen aan 's Rijks Veeartsenijschool. Op 10 september 1829 voor rekening van het Departement van Oorlog aan genoemde school geplaatst, verwierf hij op 28 juli 1834 het diploma van veearts 1ste klasse.

Loopbaan

Op 13 augustus 1834 werd hij benoemd tot adjunct-paardenarts bij het regiment Lichte Dragonders te Tilburg, doch ingevolge het K.B. van 6 januari 1840 met onbepaald verlof gezonden, totdat hij 1 december 1845 in actieve dienst werd hersteld. Gedurende de jaren 1840-'45 legde hij zich, behalve op de praktijk, vooral toe op literaire arbeid, ook op niet-veeartsenijkundig gebied. Hij beoefende in het bijzonder de botanie. Op 30 april 1846 werd hij bevorderd tot paardenarts 2de klasse en op 15 oktober 1856 tot paardenarts 1ste klasse. Van 1852-1855 was hij 2^e secretaris van het Centraal Veeartsenijkundig Genootschap. Van 1 februari 1866 tot 1 september 1867 was hij tijdelijk leraar aan 's Rijks Veeartsenijschool om de leraar G.J. Hengeveld te vervangen die voor de bestrijding van de runderpest afwezig moest zijn. 30 mei 1867 werd De Bruijn bevorderd tot majoor-paardenarts bij het regiment veldartillerie te Utrecht. Op verzoek van minister Weitzel bracht hij verschillende adviezen uit betreffende de legerpaarden en de militaire paardenartsen. Van 1863-1877 was hij lid van de commissie, belast met het examen der militaire paardenartsen. In Utrecht was hij lid van de Gemeentelijke Commissie van Toezicht op Vee en Vlees. In 1879 werd hij gepensioneerd onder toekenning van de rang van luitenant-kolonel.

Verdiensten

De Bruijn heeft veel geschreven en vertaald. In 1845 vinden wij hem vermeld onder de oprichters van de "Vereeniging voor de Flora van Nederland", thans de (Koninklijke) Botanische Vereniging, waarvan hij tot zijn dood een der ijverigste leden is gebleven. Hij werkte mee aan de uitgave van de Prodrômus Florae Batavae, waarin hij de geslachten Rubus, Polygonum en Rumex voor zijn rekening nam. Tot voor zijn overlijden heeft hij deze geslachten bijgewerkt, waarvan men de bewijzen vindt in het stam-herbarium van de Vereniging.

Op uitnodiging van de minister van Oorlog bracht De Bruijn voor de bibliotheken van de bereden korpsen en van de Koninklijke Militaire Akademie een verzameling van gedroogde grassen en weideplanten bijeen en schreef daarbij een Handleiding tot de praktische kennis der voedsels en weiden voor het paard ('s-Gravenhage, 1864). Ook in het buitenland was de Bruijn als botanicus bekend, zoals blijkt uit zijn benoeming in 1863 tot buitenlands lid van het k.k.

Zoölogisch-Botanisch Genootschap te Wenen.

Onderscheidingen

In 1864 werd hij benoemd tot lid van het Provinciaal Utrechts Genootschap van Kunsten Wetenschappen. In 1874 werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Publicaties

Behalve enige bijdragen in de Verhandelingen van het Centraal Veeartsenijkundig Genootschap en het reeds genoemde werk over paardenvoeding, publiceerde hij de volgende werken:

Onderrigt in de paardenkennis, ten dienste van onderofficieren, korporaals en manschappen der Nederlandsche Kavallerie (1842);

Handleiding tot het praktisch hoefbeslag, inzonderheid ingerigt ten dienste der bereden korpsen (1865);

De raadgever bij zieke paarden. Eene handleiding...om de meest voorkomende ziekten en gebreken te kunnen onderkennen en daartegen de eerste hulp te kunnen verleenen, benevens een aanhangsel bevattende...wetsartikelen (1880);

Voor de vertalingen, zie zijn necrologie.

Biografie

Redactie [D.F. van Esveld, L.J. van der Harst en W.C. Schimmel], in: Tijdschrift voor Veeartsenijkunde en Veeteelt, 22, 295-300, 1895;

W.C. Schimmel, Nieuw Nederlands Biografisch Woordenboek, deel 2. 's-Gravenhage, 1911. k. 268-269.

(Bewerkt naar W.C. Schimmel)